

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/133/2021
Identifikačné číslo spisu: 1418203752
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1418203752.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. E., bývajúceho v J., I.. D. XX, 2/ I. E., bývajúceho v J., R. XX, obaja zastúpení JUDr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 36, proti žalovanej C. C., bývajúcej v J., W. J. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Šumavská 3, IČO: 36 856 592, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23 C 42/2018, o dovolaniach žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2020 a z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 o d m i e t a.

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 z a s t a v u j e.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 29. júla 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 vyslovil, že v odvolacom konaní vedenom pod uvedenou spisovou značkou pokračuje namiesto žalobkyne C. E. (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“), nar. X. S. XXXX, naposledy bytom J. XX, J., zomr. XX. C. XXXX s: 1/ S. E., nar. XX. V. XXXX, bytom I.. D. XX, J. a 2/ I. E., nar. X. C. XXXX, bytom R. XX, J., ako žalobcami 1/ a 2/. Rozhodol tak s ohľadom na ustanovenie § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a potvrdenie notárky prejednávajúcej dedičstvo po poručiteľke, z ktorého vyplynul okruh zákonných dedičov. Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že ide o prípad, kedy je potrebné pokračovať v konaní aj pred skončením konania o dedičstve.

2. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie (I.), ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP. Namietali

nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu a tiež nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 63 ods. 2 CSP, keďže v danom prípade existovali dôvody na zastavenie konania podľa § 63 ods. 1 CSP. Uviedli, že krajský súd zatiahol žalobcov 1/ a 2/ do sporu proti ich vôli a bez ich súhlasu, a to ešte dávno pred skončením dedičského konania po poručiteľke. Dovolatelia poukázali na to, že krajským súdom uvádzané skutočnosti nie sú v zmysle ustálenej súdnej praxe dôvodmi pre pokračovanie v konaní, ba práve naopak sú dôvodmi pre zastavenie konania pre smrť pôvodnej žalobkyne. Navyše, zastavením konania by zaniklo neodkladné opatrenie, mohlo by pokračovať dedičské konanie a vylúčilo by sa rozhodovanie o trovách konania. Vzhľadom na uvedené navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne zmenil tak, že zastaví odvolacie konanie. Zároveň navrhli odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 21. októbra 2019 č. k. 23 C 42/2018-233 konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zastavil, žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % a pôvodnej žalobkyne priznal vrátenie súdneho poplatku vo výške 42,80 eur. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1 CSP a vecne tým, že pôvodná žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť, preto konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

4. Súd prvej inštancie ďalej uznesením z 25. novembra 2019 č. k. 23 C 42/2018-282 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej, aby akýmkoľvek spôsobom nakladala s nehnuteľnosťami uvedenými vo výroku rozhodnutia, t. j. najmä nescudzovala, nepredala, nedarovala, neprenajímala ani inak nezaťažovala nehnuteľnosti alebo akýmkoľvek iným spôsobom nescudzovala, nezriaďovala k nehnuteľnostiam záložné právo, právo zodpovedajúce vecnému bremenu alebo iné právo v prospech tretej osoby (najmä v rozsahu zákazu prevodu vlastníckeho práva kúpnu zmluvou, darovacou zmluvou, zámenou zmluvou, zákazu prenájmu nehnuteľností, založenia nehnuteľností, poskytnutia nehnuteľností ako zábezpeky, zriadenia ťarchy na nehnuteľnostiach, zákazom vkladu nehnuteľností do obchodnej spoločnosti alebo združenia, zákazom zmluvného zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zriadenia záväzku k nehnuteľnostiam dohodou o urovnaní). Zároveň pôvodnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dospel k záveru, že pôvodná žalobkyňa dostatočne odôvodnila potrebu a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov strán sporu. Poukázal na to, že žalobkyňa sa v konaní vo veci samej domáha určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam z dôvodu absolútnej neplatnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy, nakoľko v tom čase trpela duševnou poruchou, ktorá ovplyvňovala jej vážnu a slobodnú vôľu. Uviedol, že pôvodná žalobkyňa síce zobrala žalobu späť, avšak súd rozhodoval o neodkladnom opatrení ešte pred právoplatným skončením konania a za daných okolností bolo nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia, aby sa predišlo ďalšiemu prevodu prípadne inému nakladaniu s nehnuteľnosťami, čím by sa mohlo zhoršiť postavenie pôvodnej žalobkyne. Súd prvej inštancie zároveň obmedzil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keď konštatoval, že bez určenia trvania účinnosti neodkladného opatrenia by došlo k neprimeranému zásahu do práv žalovanej.

5. Krajský súd na odvolania pôvodnej žalobkyne a žalovanej uznesením z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie z 21. októbra 2019 č. k. 23 C 42/2018-233 potvrdil a rozhodnutie z 25. novembra 2019 č. k. 23 C 42/2018-282 zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Zároveň žalovanej proti žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne postupoval, ak konanie zastavil na základe dispozičného úkonu pôvodnej žalobkyne, ktorým zobrala žalobu v celom rozsahu späť. S poukazom na právnu teóriu týkajúcu sa procesných úkonov, v zmysle ktorej pri procesnom úkone späťvzatia žaloby je rozhodujúci prejav vôle, nemôže žalobca po späťvzatí žaloby namietat, že jeho vôľa smerovala k inému následku, že konal v omyle, prípadne, že si nebol vedomý účinkov tohto úkonu a podobne. Zároveň konštatoval, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o späťvzatí žaloby bol oprávnený skúmať iba či boli splnené podmienky pre zastavenie konania, v tomto prípade existencia dispozičného úkonu pôvodnej žalobkyne, ktorým vzala žalobu späť. Keďže s uvedenou otázkou sa prvoinštančný súd vysporiadal, podľa názoru odvolacieho súdu jeho rozhodnutie nemožno

pokladať za nepreskúmateľné. V súvislosti s otázkou nariadenia neodkladného opatrenia odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že v danom prípade absentuje preukázanie, resp. osvedčenie, že bez neodkladnej úpravy pomerov bude právo pôvodnej žalobkyne ohrozené, keď pôvodná žalobkyňa nepreukázala žiadne skutočné kroky žalovanej, na základe ktorých by malo dôjsť z jej strany k nakladaniu s nehnuteľnosťami. Zdôraznil, že skutočnosti tvrdené pôvodnou žalobkyňou ohľadom údajného zneužitia jej duševnej poruchy žalovanou, a to pri darovaní nehnuteľností ako aj pri procesnom úkone - späťvzatie žaloby, nie sú vo vzťahu k navrhovanému zákazu nakladania s nehnuteľnosťami relevantné. Odvolací súd zároveň konštatoval, že v danom štádiu konania, keď súd prvej inštancie konanie vo veci samej zastavil, nariadenie neodkladného opatrenia nemá žiadne opodstatnenie, a nie je v súlade s účelom, pre ktorý sa neodkladné opatrenie nariaďuje, a to aj s poukazom na znenie § 335 ods. 1 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

6. Aj proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie (II.), ktoré rovnako odôvodnili ustanoveniami § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP. Napadnuté uznesenie považovali za nedostatočne odôvodnené a z tohto dôvodu nepreskúmateľné. Ďalej zopakovali argumentáciu žalobkyne z podaného odvolania, z ktorej vyplývalo, že späťvzatie žaloby z 1. júna 2019 nebolo jej slobodným a skutočným prejavom vôle, a preto nemalo dôjsť k zastaveniu konania. Dovolatelia tiež namietali vyhodnotenie okolností významných pre nariadenie neodkladného opatrenia odvolacím súdom, keď mali za to, že existuje závažné podozrenie z doterajšieho konania žalovanej, že táto bude vykonávať všetky právne kroky k tomu, aby predmetná nehnuteľnosť bola scudzená tretej osobe, aby tak zabránila úspešnému uplatneniu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Preto navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne ho sám zmenil. Zároveň žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

7. Žalovaná vo vyjadrení k podaným dovolaniam uviedla, že dovolanie (I.) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto ho navrhla odmietnuť v zmysle § 447 písm. c/ CSP. Vo vzťahu k dovolaniu (II.) uviedla, že dovolanie nie je podľa § 421 CSP prípustné, a to s poukazom na § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a/ a d/ CSP. Ďalej poukázala na to, že dovolanie podľa § 420 CSP nie je prípustné voči druhému výroku (o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), pretože napadnuté rozhodnutie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Žalovaná uviedla, že o prípustnosti dovolania možno uvažovať len v prípade I. výroku napadnutého uznesenia (o zastavení konania) a len z dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorý však žalobcovia nevymedzili spôsobom požadovaným ustanovením § 431 CSP. Dodala, že súd sa s otázkou späťvzatia žaloby riadne vysporiadal, keď poukázal na prejav vôle žalobkyne, ktorým vzala žalobu späť v celom rozsahu, čím sú splnené požiadavky pre vydanie uznesenia o zastavení konania. Vzhľadom na uvedené navrhla aj toto dovolanie (II.) odmietnuť.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaniami (I., II.) napadnutých rozhodnutí v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

9. V prejednávanej veci dovolania žalobcov 1/ a 2/ smerujú jednak proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020, a tiež proti uzneseniu z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020. Prípustnosť ich dovolaní bolo preto potrebné skúmať vo vzťahu ku každému napadnutému rozhodnutiu osobitne.

I.

10. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či sú v prípade dovolania smerujúceho proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 splnené podmienky pre jeho podrobenie dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

11. V zmysle § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Jednou z podmienok (každého) civilného sporového konania je funkčná príslušnosť súdu. Funkčná príslušnosť súdu vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi jednotlivými článkami sústavy všeobecných súdov tak, že určuje, ktorý článok má prejednať a rozhodnúť konkrétny rovnaký spor (konkrétnu rovnakú vec). Ide o určenie, ktorý súd má uskutočniť konanie o danom riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Funkčnú príslušnosť súdu upravujú ustanovenia § 34 a § 35 CSP tak, že o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 34 CSP) a o dovolaní rozhoduje najvyšší súd (§ 35 CSP).

13. Podľa § 419 CSP dovolaním možno napadnúť rozhodnutia odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia, môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia „odvolacieho“ súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 CSP) alebo najvyšším súdom (v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa § 31 CSP) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

14. V danom prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým krajský súd rozhodoval o pokračovaní v konaní po úmrtí jednej zo strán sporu v zmysle § 63 CSP nie ako súd odvolací, ale ako „prvoinštančný súd“. Dovolaním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 CSP.

15. So zreteľom na skutočnosť, že dovolanie žalobcov 1/ a 2/ nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je daná funkčná príslušnosť najvyššieho súdu o ňom rozhodovať. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Vzhľadom na to najvyšší súd konanie o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti predmetnému rozhodnutiu krajského súdu zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

II.

16. V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či je prípustné dovolanie žalobcov 1/ a 2/ smerujúce proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020. Po zistení, že dovolanie v tejto časti podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, a treba ho odmietnuť.

17. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

18. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. V tomto prípade žalobcovia 1/ a 2/ dovolaním (II.) napadli výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými a/ potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania vo veci samej, a b/ zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Prípustnosť podaného dovolania dovolací súd posudzoval vo vzťahu ku každému z uvedených výrokov osobitne.

IIa.

23. Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť dovolania smerujúceho voči potvrdzujúcemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o zastavení konania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

24. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im práva úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

25. O znemožnenie realizácie procesných oprávnení ide tiež v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, v rámci ktorého sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď R 23/1994 a R 4/2003). Nová právna úprava (CSP) na samej podstate uvedeného nič nezmenila; postup súdu, keď zastavil konanie, hoci pre také rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky, treba považovať za nesprávny, ktorým sa strane znemožňuje realizácia jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobkyňa podaním zo dňa 1. júna 2019, doručeným súdu dňa 5. júna 2019 (č. I. 202 spisu) oznámila, že berie žalobu v celom rozsahu späť. Súd prvej inštancie následne uznesením z 21. októbra 2019 č. k. 23 C 42/2018-233 v spojení s uznesením odvolacieho súdu z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zastavil. Dovolací súd sa v tejto súvislosti stotožňuje s odôvodnením odvolacieho súdu, v zmysle ktorého pri procesnom úkone späťvzatia žaloby je rozhodujúci prejav vôle,

pričom žalobca nemôže po späťvzati žaloby namietat', že jeho vôľa smerovala k inému následku, že konal v omyle, prípadne, že si nebol vedomý účinkov tohto úkonu. V tejto súvislosti najvyšší súd rovnako zdôrazňuje, že každý procesný úkon je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, ako sa navonok prejavuje, pričom vnútorný rozpor medzi tým, čo účastník zamýšľal a tým, čo skutočne navonok prejavil, nezbavuje procesný úkon účinkov, ktoré s týmto prejavom vôle procesné právo spája (pozri aj sp. zn. 6 Sžo 372/2009). Súd prvej inštancie preto správne postupoval, ak sa pri skúmaní splnenia podmienok pre zastavenie konania obmedzil na existenciu dispozičného úkonu žalobkyne, ktorým táto vzala žalobu späť.

27. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv žalobcov 1/ a 2/, resp. pôvodnej žalobkyne, nezistil také nedostatky v postupe súdov nižších inštancií, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Záver, prečo boli splnené podmienky pre zastavenie konania s ohľadom na § 144 a § 145 ods. 1 CSP, súdy dostatočne odôvodnili a skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnili, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

28. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ neopodstatnene namietajú, že im súdy nižších inštancií nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť ich dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

29. Dovolatelia v tejto súvislosti vyvodzovali prípustnosť svojho dovolania zároveň z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

30. Dovoláním napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania vo veci samej (§ 357 písm. a/ CSP).

31. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým tento rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania, ktorú dovolatelia vyvodzujú z § 421 CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a/ CSP.

I**lb.**

32. V ďalšej časti sa dovolací súd zaoberal prípustnosťou dovolania smerujúceho proti výroku napadnutého rozhodnutia o neodkladnom opatrení.

33. Podľa ustanovenia § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ustanovení § 420 písm. a/ až f/ CSP.

33.1. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

33.2. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací

súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

33.3. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

34. Najvyšší súd už opakovane konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v priebehu konania vo veci samej, ktorým bolo potvrdené (prípadne zmenené) rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia, nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, v dôsledku čoho voči takémuto rozhodnutiu nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 157/2017 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 21/2018, ako aj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 167/2017, 5 Cdo 103/2017, 5 Cdo 73/2018, 8 Cdo 61/2018, 8 Cdo 26/2019).

34.1. Najvyšší súd tiež judikoval, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 CSP (viď R 76/2018).

35. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu (charakter) rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

36. V predmetnej veci však nejde ani o jeden z vyššie vymenovaných prípadov. Výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení napadnutý dovolaním žalobcov 1/ a 2/ nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. V predmetnom spore sa vedie (viedlo) konanie vo veci samej pod sp. zn. 23 C 42/2018 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje (nekonzumovalo) vec samu. Žalobcami 1/ a 2/ navrhované neodkladné opatrenie bolo vydané v priebehu civilného sporového konania, v ktorom sa vo veci samej rozhoduje rozsudkom (§ 305 CSP). Pokiaľ súd prvej inštancie tomuto návrhu vyhovel a odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil, nie je zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím vo veci samej v zmysle § 420 CSP.

36.1. Uznesenie, ktorým odvolací súd v danom prípade zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, nie je (ani) rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V danom prípade síce civilné sporové konanie skončilo, avšak z dôvodu zastavenia konania vo veci samej, a teda nezávisle od rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

37. Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ preto ani v tejto časti v zmysle § 420 písm. f/ CSP prípustné nie je.

38. Žalobcovia 1/ a 2/ ďalej vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 CSP. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

39. Dovolaním napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 357 písm. d/ CSP).

40. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým tento rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorú dovolatelia vyvodzujú z § 421 CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods.

2 CSP v spojení s § 357 písm. d/ CSP.

41. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 2/ smerujúce proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. augusta 2020 sp. zn. 7 Co 76/2020, 7 Co 77/2020 nie je podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 CSP prípustné, preto ho ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

42. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.